

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Literatura catalana del segle XX (2)
Codi	100678
Crèdits ECTS	6
Curs i període	1r curs, segon semestre
Horari	Dimarts i dijous, de 16.30 a 18.00
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Maria Campillo (grup 1) Francesc Foguet (grup 2)
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B09/028 (Campillo) i B09-0044 (Foguet)
Telèfon	93 586 80 78 (Campillo) i 93 586 80 71 (Foguet)
e-mail	Maria.Campillo@uab.cat , Francesc.Foguet@uab.cat
Horari d'atenció	Per determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon	
e-mail	
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

Recomanem als estudiants que aprofitin les vacances per llegir els clàssics catalans contemporanis.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura Literatura catalana segle XX (2) és obligatòria per als estudiants tant del grau d'Estudis de Llengua i Literatura Catalanes com dels graus combinats que inclouen aquests mateixos estudis. L'assignatura és quadrimestral, s'imparteix en el segon semestre i està estretament lligada amb la Literatura catalana del segle XX (1).

L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant aprengui a contextualitzar els grans corrents de la literatura catalana del segle XX en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin elaborar un discurs crític.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències específiques

- CE1. Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- CE2. Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literaris a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental
- CE3. Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana de tots els temps.

Resultats d'aprenentatge

- CE1.1. Adquirir coneixements sobre el context històric de la literatura catalana contemporània.
- CE2.1. Adquirir nocions bàsiques de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat.
- CE3.1. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània.

Competències específiques

- CE4. Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- CE5. Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.

Resultats d'aprenentatge

- CE.4.1. Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània.
- CE5.1. Adquirir coneixements sobre els textos literaris des de bases filològiques i comparatistes.

Competències Transversals

- CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.
- CT2. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica.
- CT3. Treballar de manera autònoma o en equip responsablement.
- CT4. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fons documentals específiques.
- CT5. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

6.- Continguts de l'assignatura

1. La postguerra (1939-1959). La ruptura del franquisme i la represa cultural i literària. Periodització (1939-1946-1959). Descripció històrica i cultural.
 - 1.1. La poesia. Predomini i funció. L'adaptació de la poètica postsimbolista (Josep Carner, Carles Riba, J. V. Foix, Màrius Torres, Joan Vinyoli). La tradició d'avantguarda (Joan Brossa, Josep Palau i Fabre). "Realisme" i desmitificació (Pere Quart, Jordi Sarsanedas, Vicent Andrés Estellés, Miquel Martí i Pol). Poesia i mite (Salvador Espriu, Agustí Bartra).
 - 1.2. La narrativa. L'impacte de l'exili. La represa. Continuïtat i evolució dels models de preguerra (Carles Soldevila, Miquel Llor, Sebastià Juan Arbó). La incidència de l'exili: entre el realisme testimonial i el mite (Agustí Bartra, Vicenç Riera Llorca, Lluís Ferran de Pol, C. A. Jordana, Pere Calders). La novel·la catòlica (de Joan Sales a Blai Bonet). La narrativa fantàstica (Joan Perucho). El conte (Jordi Sarsanedas, Pere Calders).
 - 1.3. El teatre. Procés de represa. Teatre professional i teatre independent. La reformulació dels esquemes tradicionals (Josep M. de Sagarra, Joan Oliver). Vies d'experimentació (Manuel de Pedrolo i el teatre de l'absurd, Joan Brossa i la poesia escènica). El teatre de Salvador Espriu.
 - 1.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: memorialisme, crònica periodística, etc. (Josep Pla, Gaziol).
2. El Realisme Històric (1959-1968) com a programa de transformacions i com a estètica. L'intent de configuració d'un moviment literari i les propostes alternatives. Descripció històrica i cultural.
 - 2.1. La poesia. Continuïtat i evolució dels models anteriors (Salvador Espriu i Pere Quart). Els diversos models de "realisme": de Francesc Vallverdú a Miquel Bauçà. El cas de Gabriel Ferrater.
 - 2.2. La narrativa. Els models de Llorenç Villalonga i Mercè Rodoreda. Les diverses utilitzacions del realisme: Manuel de Pedrolo, Baltasar Porcel, Josep M. Espinàs i M. Aurèlia Capmany.
 - 2.3. El teatre. Esforços institucionalitzadors des del teatre independent. Brecht i el "teatre èpic". Les propostes de Ricard Salvat, Feliu Formosa i Jaume Melendres.
 - 2.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: Josep Pla i la revisió de la seva obra. Joan Fuster.

3. La dècada dels setanta i les derivacions posteriors. La “generació” dels 70 i els nous models literaris. Un nou intent d’institucionalització de la cultura.

- 3.1. La poesia. Varietat de poètiques. El concepte de “poesia de l’experiència” i les propostes de Narcís Comadira i Francesc Parcerisas. Una represa de la poètica postsimbolista (Pere Gimferrer). La recuperació de Miquel Martí i Pol. La diversitat posterior i el concepte de postmodernitat.
- 3.2. La narrativa. Les noves veus i la progressiva consolidació (Terenci Moix, Carme Riera, Jaume Cabré, Quim Monzó, Montserrat Roig). Referents històrics i novel·la de gènere (de Jaume Fuster a Jesús Moncada). Les darreres tendències.
- 3.3. El teatre. Entre l’espai escènic (Els Joglars, Comediants) i el text teatral (Josep M. Benet i Jornet, Jordi Teixidor, Rodolf Sirera). La via institucional, les estratègies comercials i les propostes alternatives: del Teatre Nacional a l’obra de la Sala Beckett: Sergi Belbel, Jordi Galceran, Lluïsa Cunillé. Dagoll Dagom i els límits del teatre musical.

Temporalització aproximada

- 1. La postguerra (febrer-març)
- 2. El realisme històric (abril-maig)
- 3. La dècada dels setanta i les derivacions posteriors (maig)

Prova escrita: primera setmana de juny

Revaluació: tercera setmana de juny

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L’assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador, i van acompanyades del comentari de textos teoricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura se centren en l’anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d’altres textos complementaris. Els estudiants disposen d’una llista de llibres i d’unes referències bibliogràfiques associades de lectura obligatòria.

8.- Avaluació

L'avaluació consistirà, d'una banda, en el seguiment i la tutorització dels comentaris de text que l'alumne farà durant el curs i, de l'altra, en una prova final sobre els continguts de l'assignatura. Els comentaris escrits comptaran el 40% de la nota, mentre que la prova final, el 60%.

L'estudiant ha de lliurar dos comentaris de text dels fragments proposats, que comptaran com a avaluació continuada.

Pel que fa a la reavaluació, només els estudiants que tinguin una qualificació entre un 4 i un 5 podran acollir-s'hi.

En tots els tipus d'avaluació, es penalitzarà la còpia o el plagiat amb un suspens immediat.

9- Bibliografia i enllaços web

A. Lectures obligatòries

1. Joaquim Amat-Piniella, *K. L. Reich* [1946], Barcelona: Edicions 62, 2001.

David Serrano, *La literatura concentracionària europea: Joaquim Amat-Piniella*, tesi doctoral dirigida per Jordi Castellanos, Bellaterra: Departament de Filologia Catalana de la UAB, 2003.

2. Salvador Espriu, *Primera història d'Esther. Improvisació per a titelles* [1948], Barcelona: Proa, 2007.

Joaquim Molas, «*Primera història d'Esther*, de Salvador Espriu», dins *Primera història d'Esther*, Barcelona: Edicions 62, 1966, p. 5-12.

3. Pere Quart, *Vacances pagades* [1960], Barcelona: Proa, 1999.

Helena Mesalles i Clara Soley, '*Vacances pagades*', de Pere Quart, Barcelona: Empúries, 1994.

4. Gabriel Ferrater, *Da nukes pueris* [1960], Barcelona: Empúries, 1998.

Artur Terry, «Gabriel Ferrater: el sentit d'una vida», dins *Quatre poetes catalans. Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau*, Barcelona: Edicions 62, p. 12-46.

5. Mercè Rodoreda, *Mirall trencat* [1974], Barcelona: Club Editor, 2006.

Maria Campillo i Marina Gustà, '*Mirall trencat*', de Mercè Rodoreda, Barcelona: Empúries, 1985 (reimp. 1988).

B. Bibliografia

Glòria Bordons, Jaume Subirana (eds.), *Literatura catalana contemporània*, Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta / Proa, 1999.

Enric Bou (dir.), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona: Edicions 62, 2000.

Enric Bou (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana. Volum VI - Segle XX. De la postguerra a l'actualitat*, Barcelona: Vicens Vives, 2009.

Àlex Broch (dir.), *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2008.

Joan Fuster, *Literatura catalana contemporània*, Barcelona: Curial, 1972.

Jordi Castellanos (ed.), *Guia de literatura catalana contemporània*, Barcelona: Edicions 62, 1973.

Diversos Autors, *Història de la literatura catalana*, 4 vols., Barcelona: Edicions 62 / Orbis, 1984.

Albert Manent, *La literatura catalana a l'exili*, 2a ed., Barcelona: Curial, 1989.

Joaquim Molas (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII, IX, X i XI, Barcelona: Ariel, 1986-1987.

Josep M. Llompart, *La literatura moderna a les Balears*, Palma de Mallorca: Editorial Moll, 1964.

Vicent Simbor, *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, Barcelona: Institut de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

C. Webgrafia

Traces. Bases de dades de llengua i literatura catalanes <http://traces.uab.cat/>

Altres recursos <http://www.traces.uab.es/tracesbd/altresrecursos/literatura.html>

